

Postadres Postbus 9208, 3506 GE Utrecht

Aan ING
T.a.v. directeur HR Nederland
de heer H. Peters

Diensten

T 0900 9690 (lokaal tarief)
F 030 66 30 000

www.fnvbondgenoten.nl

Datum
28 april 2009
Ons kenmerk

Doorkiesnummer

Onderwerp
Beloningsstructuren bij ING

Geachte heer Peters,

ING bestuursvoorzitter Hommen gaf onlangs aan bereid te zijn met de vakbonden te spreken over het beloningsbeleid binnen ING. Deze uitnodiging pakt FNV Bondgenoten met beide handen aan.

De financiële crisis heeft zich wereldwijd in rap tempo verspreid. In Nederland spitst het brede maatschappelijke debat over de oorzaken van de crisis zich vooral toe op de beloning van de topbestuurders en managers bij banken en verzekeraars. ING komt in deze discussie ter sprake, mede gezien de steunmaatregelen vanuit de Nederlandse staat.

De afgelopen jaren heeft FNV Bondgenoten in zijn arbeidsvoorwaardenbeleid regelmatig aandacht gevraagd voor de regulering van topbeloningen. Wij willen hierover met bedrijven in discussie gaan zodat de inkomensverhoudingen binnen financiële instellingen een acceptabele vorm krijgen. Bij voorkeur brengen we de bovenste beloningssegmenten onder in de cao.

Wij vinden een debat tussen de sociale partners over de beloningsstructuur essentieel. Zeker met het oog op een herstel van vertrouwen in de financiële sector. Aan dat herstel van vertrouwen ligt een transparant, acceptabel en rechtvaardig beloningsbeleid ten grondslag. Daarbij gaat het om:

- De onderlinge verhoudingen in de vaste beloning.
- De balans in de bonusregelingen en -uitkeringen.
- De ontwikkeling van de beloningshoogte in de opeenvolgende jaren.

In ons streven naar acceptabele beloningsverhoudingen zou de vaste beloning van topmanagers moeten worden gezien in relatie tot de lonen voor het cao-personeel in een bedrijf.

Dit is in overeenstemming met de aanbevelingen van de Commissie Frijns.

Wij hebben als FNV Bondgenoten de aanbeveling op het gebied van beloningsverhoudingen van de commissie Frijns ingevuld met een eigen norm.

'Factor 20' is daarbij ons uitgangspunt voor eerlijk beloningsbeleid. De hoogste inkomens zijn, inclusief bonussen, niet meer dan twintig keer zo hoog als de laagste inkomens in een bedrijf. Wij baseren ons daarbij op het salaris van de president directeur van de Nederlandse Bank, die ongeveer 400.000 euro verdient. Voor uw bank zou die norm dan plm. 700.000 euro zijn, inclusief bonussen.

Verder vinden we, dat bonussen voor de top niet meer dan 50% van het vaste salaris zouden mogen bedragen en gerelateerd moeten worden aan lange termijndoelstellingen met betrekking tot financiële resultaten, sociaal beleid en duurzaamheid.

Daarnaast wil FNV Bondgenoten ook dat ondernemingen een grotere openheid hanteren als het gaat om de benchmark-onderzoeken. Deze zijn doorgaans aanleiding om de beloning van topmanagers op te schroeven.

Samenvattend: het behoeft geen betoog dat een hersteld vertrouwen tussen ING en de buitenwereld, alsmede tussen het personeel en management van ING, ten goede komt aan de onderneming. Graag stellen wij onze expertise ter beschikking om samen met u een transparante beloningsstructuur voor ING te ontwikkelen dat kan rekenen op een groot intern en maatschappelijk draagvlak.

Wij zien uw uitnodiging tot een gesprek hierover graag tegemoet.

Met vriendelijke groeten,

[Henk van der Kolk](#)

Voorzitter FNV Bondgenoten

Fred Polhout

Bestuurder Diensten